QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Neville Camilleri
B.A., M.A. (Fin. Serv.), LL.D., Dip. Trib. Eccles. Melit.

Appell Numru 24/2020

Il-Pulizija

vs.

Jean Paul Farrugia

Illum 22 ta' Mejju 2023

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-appellat **Jean Paul Farrugia**, detentur tal-Karta tal-Identita' bin-Numru 278090(M), akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali talli fuq talba tal-Kummissarju tat-Taxxi:

1. fit-8 ta' Jannar 2018 u/jew fit-tletin jum li jiġu qabel din id-data, f'dawn il-Gżejjer, naqas li japplika għar-reġistrazzjoni mal-Kummissarju tat-Taxxi għalkemm kien qed jesegwixxi attivita' ekonomika u dan bi ksur ta' Artikolu 10 tal-Att XXIII tal-1998;

2. naqas li jirrilaxxa rċevuta fiskali għal ħlas li ngħata lilu fid-9 ta' Diċembru 2017, liema ħlas jammonta għal għaxart elef Euro (€10,000) apparti ħlasijiet oħra li saru fi żminijiet differenti, għal provvista taxxabbli magħmula minnu, u dan bi ksur ta' Artikoli 10, 51 u 77(e) ta' l-Att tal-1998 dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud (Att Numru XXIII tal-1998).

Il-Qorti ġiet mitluba li tordna lill-imputat jikkonforma ruħu mal-liġi fi żmien biżżejjed biex ikun jista' jagħmel dan, liema żmien ma għandux jeċċedi tliet xhur, taħt penali ta' ħames Euro għal kull żmien li dak in-nuqqas ikompli wara li jgħaddi l-imsemmi żmien mogħti mill-Qorti.

F'każ ta' ħtija, il-Qorti ġiet mitluba wkoll timponi multa li ma tkunx anqas minn darbtejn it-taxxa perikolata, liema somma ma għandhiex tkun anqas minn tlett elef u sitt mitt Euro (€3600) u dan skont Artikolu 77 tal-imsemmi Att.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali tad-29 ta' Jannar 2020 fejn il-Qorti filwaqt li lliberat lill-imputat mit-tieni (2) imputazzjoni addebitata fil-konfront tiegħu, wara li rat Artikoli 10(a) u 76(a) sabet lill-imputat ħati tal-ewwel (1) imputazzjoni u kkundannatu jħallas multa ta' elf u mitejn Euro (€1200) pagabbli fi żmien tliet snin.

Rat ir-Rikors tal-appellant Avukat Ġenerali ppreżentat fil-25 ta' Frar 2020 fejn wara li għamel riferenza għas-sentenza appellata talab lil din l-Qorti sabiex: "*tirriforma s-sentenza appellata billi: (i)* ***tikkonfermaha*** *f'dik il-parti fejn sabet lill-imputat Jean Paul Farrugia ħati tal-ewwel (1) imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu, u (ii)* ***tirrevokaha u tħassarha*** *f'dik il-parti fejn sabet lill-imputat Jean Paul Farrugia mhux ħati tat-tieni (2) imputazzjoni miġjuba kontra tiegħu u lliberatu minnha; u (iii)* ***sussegwentement tgħaddi sabiex tiddisponi mill-każ skont il-liġi u tinfliġġi l-piena idonea u dana fl-aħjar interess u għar-retta amministrazzjoni tal-ġustizzja.***"

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat illi dan l-appell ġie assenjat lil din il-Qorti kif preseduta fid-9 ta' Jannar 2023 b'"Assenjazzjonijiet ta' Kawżi u Doveri" mogħti mis-S.T.O. Prim'Imħallef Mark Chetcuti.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-appellat eżebita mill-Prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat it-traskrizzjoni tas-sottomissjonijiet bil-fomm li kienu saru quddiem din il-Qorti kif diversament preseduta.

Semgħet, fis-seduta tad-9 ta' Mejju 2023, lill-konsulenti legali jiddikjaraw li ma kellhom xejn aktar xi jżidu ma' dak imsemmi fir-Rikors tal-appell.

Ikkunsidrat

Illi l-aggravju tal-appell tal-Avukat Ġenerali huwa li l-Ewwel Qorti għamlet enunċazzjoni u interpretazzjoni żbaljata tal-liġi u apprezzament żbaljat tal-provi. Jisħaq li mill-atti proċesswali jirriżulta b'mod ċar li l-appellat kiser id-dispożizzjonijiet ta' Artikoli 10, 51 u 77(e) tal-Att XXIII tal-1998 dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud minħabba li ma tax rċevuta fiskali. Jisħaq li teżisti l-prova li l-appellat naqas li jagħmel dan mill-kopja tal-i*statement* tal-bank li huwa korroborat mix-xiehda ta' dak li huwa jsejjaħ bħala l-*parte civile*. Jargumenta li oltre dan hemm il-prova li l-appellat ma kienx reġistrat mal-Kummissarju tat-Taxxi kif kien obbligat li jagħmel taħt Artikolu 10(1)(a) tal-Kapitolu 406 tal-Liġijiet ta' Malta u jargumenta wkoll li jekk l-appellat kien fi stat ta' impossibilita' li joħroġ irċevuta, din mhijiex skuża u li inkella kulħadd ma jirreġistrax għall-fini ta' Taxxa fuq il-Valur Miżjud u ma jinħarġux irċevuti. Jgħid li jekk wieħed ikun irreġistrat xorta jista' jonqos billi ma jagħtix irċevuta u li konsegwentement l-appellat naqas milli jiddikjara t-Taxxa fuq il-Valur Miżjud u dan jirriżulta f'taxxa perikolata skont il-proviso ta' Artikolu 77 tal-Kapitolu 406 tal-Liġijiet ta' Malta. Jisħaq li ladarba l-Ewwel Qorti sabet ħtija fl-appellat fir-rigward tal-ewwel (1) imputazzjoni, qatt ma seta' ikun hemm liberazzjoni mit-tieni (2) imputazzjoni u jsostni li din hija konsegwenzjali għall-ewwel (1) imputazzjoni.

Ikkunsidrat

Illi qabel il-Qorti tagħmel il-konsiderazzjonijiet tagħha dwar l-appell imressaq mill-Avukat Ġenerali, hija tal-fehma li f'dan l-istadju tagħmel riferenza għal Artikolu 382 ta' Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta li jgħid hekk:

> "Il-qorti, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub ħati, tagħti l-piena u ssemmi l-artikolu ta' dan il-Kodiċi jew ta' kull liġi oħra li tkun tikkontempla r-reat." [emfażi miżjuda]

Illi din il-Qorti tinnota li meta fis-sentenza tagħha l-Ewwel Qorti sabet ħtija fl-appellat Farrugia fir-rigward tal-ewwel (1) imputazzjoni, fid-decide tas-sentenza appellata hija qalet hekk: *"wara li rat l-Artikolu 10(a) u l-Artikolu 76(a), issib lill-akkużat ħati tal-ewwel akkuża"* mingħajr ma għamlet riferenza għal Kapitolu tal-Liġi applikabbli.

Illi l-Qorti ser tgħaddi biex tagħmel riferenza għas-sentenza mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta fis-27 ta' April 2006 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Stephen Bonsfield** (Numru 327/2005) fejn ingħad hekk:

> "Li skond l-Artikolu 382 tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti tal-Maġistrati, meta tagħti s-sentenza kontra l-imputat, għandha tgħid l-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub ħati, tagħti l-piena u ssemmi l-Artikolu tal-Kodiċi Kriminali jew ta' kull liġi oħra li tkun tikkontempla r-reat;
>
> Fil-kaz in eżami, l-Ewwel Qorti f'ebda ħin ma ddikjarat espressament ta' x'hiex kienet qed issib lill-appellant ħati u għalkemm *"passim"* fis-sentenza appellata kkummentat dwar kif skondha ġraw il-fatti, b'mod li wieħed jista' jkollu indikazzjoni vaga ta' x'hiex seta' nstab ħati, dan jibqa' alkwantu inċert, partikolarment meta ssir riferenza għall-artikoli ċitati mill-Qorti bħala l-artikoli li suppost

jikkontemplaw ir-reati li tagħhom suppost instab ħati, li in parti huma differenti minn dawk indikati mill-Avukat Ġenerali u huma jew ineżistenti jew manifestament mhux relatati mal-każ. Meta l-liġi issemmi li l-Qorti *"għandha tgħid il-fatti li tagħhom dan ikun ġie misjub ħati"*, dan ma jfissirx li dan il-vot ikun sodisfatt bil-fatt li l-Qorti tkun għaddiet in rassenja – anki b'mod eżawrjenti bħal f'dan il-każ – il-provi. Imma dan ifisser li l-Qorti trid tgħid eżattament u espressament ta' liema reati sabitu ħati billi tgħid fil-qosor f'hix jikkonsisti r-reat li rriżulta pruvat.

Illi skond ġurisprudenza kostanti ta' din il-Qorti n-nuqqas li jiġi rispettat strettament il-vot tal-liġi fl-Artikolu 382 jimporta n-nullita' tas-sentenza appellata. Dan għaliex dan-nuqqas jammonta għal nuqqas ta' formalita' sostanzjali fis-sens tal-Artikolu 428(3) tal-Kodiċi Kriminali. F'każ simili dan jintitola lil din il-Qorti li tħassar is-sentenza appellata. (ara f'dan is-sens l-Appelli Kriminali: **"Il-Pulizija vs. Paul Cachia"** [25.9.2003]; **"Il-Pulizija vs. Joseph Zahra"** [9.9.2002]; **"Il-Pulizija vs. Benjamin Muscat"** [10.7.2002 u 28.6.2002]; **"Il-Pulizija vs. Donald Cilia"** [24.4.2002], **"Il-Pulizija vs. Mark Portanier"** [14.9.2004]; **"Il-Pulizija vs. John Axiaq et"** [19.5.2005]; **"Il-Pulizija vs. Stefan Abela"** [2.2.2006] u oħrajn).

Illi ġie ukoll ritenut li l-indikazzjoni tal-artikolu ħażin jew addirittura l-indikazzjoni tal-liġi skorretta hu ekwiparat ma' n-nuqqas ta' ċitazzjoni tal-artikolu tal-liġi li taħtu tkun instabet ħtija. (ara **"Il-Pulizija vs. Mario Agius"** [3.2.1995] u oħrajn).

Illi ġie ukoll ritenut li l-Qorti tista' dejjem tirrileva tali nuqqas *"ex officio"* għalkemm ma hemm ebda aggravju dwar dan. (ara. App. Krim. **"Il-Pulizija vs. Anthony Zahra"** [26.5.1994]; **"Il-Pulizija vs. Vincent Cucciardi"** [6.1.2005] u oħrajn).

> Għaldaqstant l-aggravju tal-appellant dwar in-nullita' tas-sentenza għandu jiġi akkolt mhux biss għaliex l-Ewwel Qorti naqset li ssemmi l-fatti li tagħhom l-appellant instab ħati, imma ukoll għaliex, kif irriskontrat din il-Qorti *"ex officio"*, fis-sentenza appellata l-Ewwel Qorti ċċitat artikoli li mhux biss ma ġewx indikati lilha mill-Avukat Ġenerali fin-Nota tiegħu, imma artikoli li jew huma ineżistenti jew manifestament żbaljati."

Illi minkejja li dak li ngħad fis-sentenza hawn fuq ikkwotata ma kienx identiku eżatt għall-każ li għandha quddiemha din il-Qorti, din il-Qorti tinnota li n-nuqqas tal-Ewwel Qorti li tindika l-Kapitolu tal-Liġi li minnu jemerġu l-Artikoli tal-liġi msemmija minnha fir-rigward tas-sejbien ta' ħtija fl-ewwel (1) imputazzjoni, jwassalha sabiex tabbraċċja l-insenjament hawn fuq ikkwotat.

Illi kif qalet is-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Stephen Bonsfield** hawn fuq iċċitata:

> "Illi pero' dan ma jwassalx għall-annullament tal-proċedura kollha li saret quddiem l-Ewwel Qorti kif qed jippretendi l-appellant fl-istess aggravju tiegħu. In-nullita' hija limitata biss għas-sentenza u kull parti oħra preċedenti tal-proċeduri kontra l-appellant tibqa' bla mittiefsa u għalhekk kull ma jrid isir hu li l-Ewwel Qorti terġa' tippronunzja s-sentenza billi ssegwi l-vot tal-Artikolu 382 u xejn aktar u konsegwentement l-appellant irid jitpoġġa mill-ġdid fil-pożizzjoni li kien immedjatament qabel ma ġiet ippronunzjata s-sentenza appellata."

Illi dak li ngħad hawn fuq huwa proprju dak li ser tagħmel din il-Qorti u li sar ukoll f'diversi sentenzi oħra mogħtija minn din il-Qorti diversament preseduta, fosthom dik mogħtija fl-1 ta' Ġunju 2011 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs. Jeffrey Savage**.

Decide

Għal dawn il-motivi, il-Qorti qegħda *ex officio* tirrevoka s-sentenza appellata u, biex ma tipprivax lill-partijiet mill-benefiċċju tad-*doppio esame*, qed tirrinvija l-atti lill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali sabiex l-appellat jerġa' jitpoġġa fil-pożizzjoni li kien immedjatament qabel ma ġiet pronunzjata s-sentenza appellata u biex terġa' tingħata sentenza mill-ġdid skont il-liġi.

Onor. Dr. Neville Camilleri
Imħallef

Alexia Attard
Deputat Reġistratur